

Esperanto, estis ankoraŭ mallertaj. Carlevaro metis la unuan epokon de la Ido-literaturo inter 1908 ĝis 1945: ĝin reprezentis delikata aŭstria poeto Ignaz Hermann, eleganta svedo S. Quarfood kaj interesaj verkistoj Jules Gross (sviso) la francoj A. Populus, Henri Devannes, Jean Houillon kaj H. Guignon, hispano Lui Pasko, ambicia poeto estis anglo Gilbert H. Richardson. Elstara novelisto estis eksa esperantisto Antoni Kofman. La unua granda originala verko estis filozofia libro „Nova Horizonti” de Jean Barral (1913), sekvis „Buddho e lua doktrino” de C. T. Strauss, eldonita dum la dua mondmilito. La dua periodo de la Ido-beletro startis post la dua mondmilito, kiam brilis belga (valona) poeto Andreas Juste (1918–1998), de kiu venis ankaŭ detala „Antologio dil Ido-linguo”, kaj la franco Louis Pascau. Nunaj poetoj estas ekz. Heidi Neussner kaj Friedrich Porzenheim el Germanio, italo Tiberio Madonna, irlandano Siobhán Sheenan (pseud. Tatanka) kaj portugalo Gonçalo Neves, kiu konatas ankaŭ kiel Esperanto-poeto. En marto 2019 eldoniĝis antologio „Modern Ido poeti” kun verkoj de Hans Brismark, Kozi Sato, Boris Aaronov, Mirosław Wiechowski, Nikolaj Gaponenko, Michel Bouts, Vadis Sprogis, Ausma Pomak, Axel Ryander k.a. Ido-hajkuojn kaj poemtradukojn publikigas Antonio Martinez. Lastatempe aperis sciencfikciaj romanoj de Jean Martignon (pseudonimo G. T. Romanin) kaj de meksikano José Cossio Ramirez, kaj detektivaj romanoj de argentinano Eduardo A. Rodi. Brian E. Drake, krom tradukoj, verkas originalajn romanojn, novelojn, teatraĵojn kaj produktas filmetojn en Ido. La „Fonduso de Andreas Juste” (la paĝo www.justeatendanco.net ne plu troveblas en majo 2019, male aperis <https://www.facebook.com/pg/Andreas-Juste-salono-596566347117183/posts/> ĉe fejsbuko) havas bibliotekon kun 250 verkoj en Ido.

Bibliografio

- De Beaufront, Louis (1914): *Doktoro Louis Couturat 1868–1914*. Universitätsdruckerei Werner u. Winter, Frankfurt a. Main. <http://www.ido-vivo.info/louiscouturat.pdf>
- Carlevaro, Tazio (1976): *Eseo pri Ido*. KCE, La Chaux-de-Fonds
- Couturat, Louis & Léopold Leau (1907): *Délégation pour l'adoption d'une langue auxiliaire internationale, Compte rendu des travaux du comité (5-24 Octobre 1907)*. Imprimerie Paul Brodard, Coulommiers. <https://ia800209.us.archive.org/26/items/compterendudestr00dele/compterendudestr00dele.pdf>
- Gierl, Martin (2004): *Geschichte und Organisation. Institutionalisierung als Kommunikationsprozess am Beispiel der Wissenschaftsakademien um 1900*. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen
- Künzli, Andreas (2006): *Universalaj Lingvoj en Svislando. Svisa Enciklopedio Planlingva. Schweizer Plansprachen-Lexikon. Encyclopédie suisse des langues planifiées. Enciclopedia svizzera delle lingue pianificate*. SES&CDELI, La Chaux-de-Fonds, 793-812
- Lobo Jiménez, Félix Manuel (2016): *Komparo de la gramatiko de Ido kun Esperanto, kaj literaturo de Ido*. Studenta laboraĵo de Interlingvistikaj Studoj en Poznano, manuskripto 5 p.

Figuroj

Figuro 10.1: https://fr.wikipedia.org/wiki/Louis_Couturat

Figuro 10.2: <https://eo.wikipedia.org/wiki/Ido>